

Aika	Tiistai, 25. toukokuuta 2021 klo 17.50-19.30
Paikka	Haapaniemen hiippakuntakartano, Haapaniementie 50, Kuortane
Jäsenet	Kalliovalkama Elina Kattelus-Kilpeläinen Piia Koivuniemi Tuomas Lehtimäki Suvi Muhonen Siiri Niemelä Liisi Nissinen Eino Palola Heikki Pekkarinen Raija Puhalainen Erkki Sippola Eija Moisio Tapio Kela Mari Jaakkola Aila Klapuri Tuomo Kärki Jenny Lainimo Minna Lehtineva Arto Pohjola Kirsi Silvolahti Harri
Läsnäolo-oikeutetut:	Piispa Simo Peura Tuomiorovasti Matti Salomäki pappisasessori Elina Tourunen pappisasessori Ari Auranen hiippakuntadekaani Terhi Kaira lakimiesasessori Tuomas Hemminki
Tuomiokapitulin henkilöstö	Jaakko Antila, Johanna Korkeaniemi, Jukka Helin, Jukka Jämsen, Marja Saukkonen, Mirca Mäensivu-Puukko, Annukka Pihlaja

---

1 § Avaus

Alkuhartauden piti Piispa Simo Peura.

Reformaation 500-vuotismuiston yhteydessä kristilliset yhteisöt eri puolilta maailmaa ovat istuttaneet 500 kumppanuuspuuta Wittenbergiin. Jokainen hankkeeseen osallistuva yhteisö istuttaa kumppanuuspuun myös omalle alueelleen. Lapuan hiippakunnan kumppanuuspuu (nro 461) istutettiin Wittenbergin Luthergarteniin loka-kuussa 2018.

Alkuhartauden yhteydessä istutettiin kumppanuuspuu Haapaniemeen.

Päätös

Puheenjohtaja avasi kokouksen 17.50.

2 § Nimenhuuto

Kokouksessa oli läsnä pöytäkirjan mukaisesti 20 jäsentä, sisältäen puheenjohtajan.

Päätös

Todettiin läsnäolijat

3 § Kokouskutsu ja asiakirjat

Tuomiokapituli on kutsunut hiippakuntavaltuuston koolle 8.4.2021. Työjärjestyksen 2 § on mainittu hiippakuntavaltuuston jäsenen ja seurakunnan aloiteoikeudesta. Aloitteet on jätettävä viimeistään kuusi viikkoa ennen kokousta.

KL 7:4 §:n ja KL 17 a:3 §:n mukaan hiippakuntavaltuuston kokous on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla.

Esitys

Kokous todetaan laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Päätettiin esityksen mukaisesti

4 § Pöytäkirjan tarkastus ja ääntenlaskijat

Pöytäkirjaa tarkastamaan valitaan kaksi pöytäkirjan tarkastajaa, jotka toimivat tarvittaessa myös ääntenlaskijoina. Hiippakuntavaltuuston pöytäkirjantarkastajat on yleensä valittu aakkosjärjestyksessä läsnä olevista jäsenistä. Viime kokouksessa pöytäkirjantarkastajina toimivat Heikki Palola ja Erkki Puhalainen.

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Eija Sippola ja Tapio Moisio, todettiin että pöytäkirjantarkastajat toimivat tarvittaessa myös ääntenlaskijoina.

5 § Käsittelyjärjestys

Kokouksen käsittelyjärjestykseksi oli tämän pöytäkirjan mukainen.

Päätös

Päätettiin esityksen mukaisesti.

6 § Lapuan hiippakunnan hiippakuntavaltuuston työjärjestys ja hiippakunnan taloussääntö

Kirkkolain 17b luvun 5 §:n mukaan Hiippakuntavaltuuston koolle kutumisesta, puheenjohtajien tehtävistä, aloitteiden tekemisestä, asioiden käsittelemisestä ja vaalien toimittamisesta määrätään tarkemmin hiippakuntavaltuuston hyväksymässä työjärjestyksessä.

Hiippakunnan taloushallinnon järjestämisestä, kuten toiminta- ja taloussuunnitelmasta, talousarviosta, varojen ja omaisuuden hoitamisesta, kirjanpidosta, tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta sekä tilintarkastuksesta, määrätään tarkemmin hiippakuntavaltuuston hyväksymässä taloussäännössä.

Lapuan hiippakunnan hiippakuntavaltuuston voimassa oleva työjärjestys on vahvistettu 2004 ja sitä on muokattu yksittäisen pykälän osalta 2012. Voimassa oleva työjärjestys on liitteenä.

Nykyisen hiippakuntavaltuuston aloittaessa työskentelyn nousi esiin tarve päivittää työjärjestystä. Erityisesti sähköisen osallistumisen mahdollistuminen kirkkolain muutoksen myötä puoltaa tätä.

Esitys uudeksi työjärjestykseksi on liitteenä. Olennaisia uudistuksia ovat sähköisen osallistumisen mahdollistaminen ja valtuutettujen palkkiosäännön ottaminen osaksi työjärjestystä.

Hiippakunnalla ei ole voimassa olevaa taloussääntöä. Koska tuomiokapitulin ja hiippakunnan talous on osa kirkon keskusrahastoa, on taloussääntö tarkoituksenmukaista pitää suppeana ja yleisellä tasolla.

Esitys hiippakunnan taloussäännöksi on liitteenä.

Tuomiokapitulin esitys

Hiippakuntavaltuusto päättää hyväksyä

1. esitetyn työjärjestyksen
2. esitetyn taloussäännön

Päätös Päätettiin esityksen mukaisesti.

7 § Toimintasuunnitelma ja talousarvio 2022, sekä taloussuunnitelma 2023 ja 2024

Katsaus nykytilanteeseen ja tulevaan

Kirkon tehtävänä on kutsua ihmisiä Jumalan yhteyteen sekä rohkaista välittämään lähimmäisistä ja luomakunnasta. Lapuan hiippakunta tukee seurakuntia kirkon perustehtävän toteuttamisessa ja toteuttaa sitä tuomiokapitulin omassa työssä. Lisäksi hiippakunta vahvistaa seurakuntien toimintaedellytyksiä alueellaan. Hiippakunnan toimintaa ohjaavat perinteiset kristilliset hyveet: usko, toivo ja rakkaus (1. Kor. 13:13).

Tuomiokapituli pyrkii palvelemaan seurakuntia tasapuolisesti kolmen maakunnan alueella: Pohjanmaalla, Etelä-Pohjanmaalla ja Keski-Suomessa. Vuonna 2021 Lapuan hiippakunnassa on 44 seurakuntaa ja 40 seurakuntataloutta. Tuomiokapituli on viime vuosina kannustanut seurakuntia etsimään ennakkoluulottomasti rakennatkoisuja, joilla voidaan parhaiten turvata seurakuntien työ eripuolilla hiippakuntaa riippumatta seurakunnan koosta, sijainnista tai varallisuudesta. Toimintasuunnitelmaa valmisteltaessa päätöksentekovaiheessa on kolme seurakuntaliitosprosessia. Mikäli Kirkkohallitus tekee niistä esitysten mukaiset päätökset, hiippakunnan seurakuntien määrä vähenee neljällä vuoden 2022 alussa. Tuomiokapitulin henkilöstö ja hiippakunnan organisaatiokonsulttien verkosto tukevat seurakuntien muutosprosesseja sekä hallinnon järjestämisen, työyhteisömuutosten että hyvän johtajuuden näkökulmista.

Vuoden alussa toteutetaan rovastikuntauudistus, jonka seurauksena rovastikuntien määrä laskee kuudesta viiteen.

Tuomiokapitulilla on kaksi toimistoa, ne sijaitsevat Seinäjoella ja Jyväskylässä. Tuomiokapitulin istuntopaikka on Lapualla. Istuntoja voidaan tarpeen mukaan pitää myös muualla. Kirkon keskusrahaston kiinteistöselvityksen mukaisesti Seinäjoen toimisto muuttaa suunnitteluvuoden aikana vuokralaiseksi Seinäjoen seurakunnan omistamaan kiinteistöön, jossa voidaan hyödyntää myös yhteiskäyttö-

loja. Haapaniemmen hiippakuntakartanossa sykkii hiippakunnan sydän. Omien koulutusten ja verkostotapaamisten lisäksi Haapaniemessä toteutetaan kirkon kuntoutuskurssit.

Vuonna 2022 Lapuan tuomiokapitulin palveluksessa on 11 viranhaltijaa: piispa, hiippa-kuntadekaani, lakimiesasessori, hiippakuntapastori, neljä asiantuntijaa, piispan sihteeri, toimistosihteeri ja Lapuan piirin kuurojenpappi. Lisäksi tuomiokapitulin työyhteisöön kuuluvat kuntoutussihteeri ja liikuntapappi, joka toimii Kuortaneen Urheiluopiston palkkaamana ja työnjohdon alla. Taloudellisten resurssien niukkeneminen edellyttää tuomiokapitulin tehtävien määrätietoista priorisointia, toimintakulttuurin ja työnteon tapojen uudistamista sekä yhteistyöverkostojen vahvistamista.

Keskeiset strategiset linjaukset vuosille 2022-2024

Lapuan hiippakunnan vuoteen 2026 suuntaava strategia hyväksyttiin hiippakuntavaltuustossa helmikuussa 2021. Strategia linjaa tuomiokapitulin ja sen henkilöstön päätöksentekoa, toiminnan suunnittelua ja arkista työtä. Strategiassa viestitään seurakunnille ja yhteistyökumppaneille hiippakunnan lähivuosien keskeisistä painopisteistä. Samalla kutsutaan seurakuntia kulkemaan yhteiseen suuntaan.

Hiippakunnan lähivuosien strategisissa tavoitteissa liitytään kirkon yhteiseen Ovet auki -strategiaan. Kaikessa hiippakunnan työssä toimitaan, keskustellaan ja viestitään rohkeasti kristillisen sanoman pohjalta. Tuomiokapitulin työ rakentuu luottamuksen, yhteisöllisyyden ja yhdessä tekemisen varaan.

Tuomiokapituli rohkaisee esimerkillään seurakuntia yhteiseen työhön ja strategiinsiin kumppanuuksiin. Seurakuntia innostetaan edistämään seurakuntalaisten osallisuutta ja mahdollisuuksia palvella lahjoillaan seurakuntaa. Paikallisten ja alueellisten toimijoiden sekä kirkollisten järjestöjen ja herätysliikkeiden kanssa tehtävää yhteistyötä vahvistetaan. Tuomiokapituli edustaa selkeästi ja rohkeasti evankelisluterilaista kirkkoa niissä yhteistyöverkostoissa, joissa se on mukana.

Tuomiokapituli kannustaa seurakuntia strategiseen ajatteluun ja tukee muutosjohtamista. Hiippakunnan omaa toimintaa suunnitellaan ja seurakuntia konsultoidessa etsitään erilaisia näkökulmia ja suhtaudutaan avoimesti uusiin ideoihin ja keiteluihin. Tulevaisuutta pohdittaessa tuodaan selkeästi esiin muutospaineet, mutta samanaikaisesti vähennetään tietoisesti huoli- ja pelkopuhetta. Kaiken toiminnan eettisyyteen ja ekologi-suuteen kiinnitetään erityistä huomiota.

Keskeisimmät painopisteet ja toiminnalliset tavoitteet vuonna 2022

Hiippakunnan uusi piispa aloittaa virassaan helmikuun alussa. Piispan vaihtuminen vaikuttaa monella tavalla hiippakunnan toimintaan. Tuomiokapitulissa pyritään luomaan mahdollisimman hyvät puitteet uuden piispan tehtävään perehtymiseen sekä seurakuntiin, niiden työntekijöihin ja luottamushenkilöihin tutustumiseen.

Vuonna 2022 hiippakunnassa järjestetään monia alueellisia ja valtakunnallisia tapahtumia. Merkittäviä yhteisiä kokoontumisia ovat muun muassa piispa Simo Peu-

ran lähtömessu ja uuden piispan vihkimysmessu. Molempiin messuihin ja ”juhla-kahveille” on mahdollista osallistua joko paikan päällä tai verkon välityksellä. Hiippakuntajuhla järjestetään toukokuussa ja synodaalikokous syyskuussa. Valtakunnallisista tapahtumista työnohjaajien verkostopäivät, Kirkon viestinpäivät ja Papis-ton päivät toteutetaan hiippakunnan alueella. Tuomiokapituli osallistuu näiden tilaisuuksien järjestelyihin.

Hiippakunnan keskeisiä painopisteitä ja tavoitteita vuonna 2022 ovat:

1. Koronasta palautuminen

- Arvioimme yhdessä seurakuntien kanssa poikkeusoloissa opittuja uusia työn tekemisen tapoja ja muita oivalluksia. Panostamme erityisesti jumalanpalveluselämän sekä seurakuntalaisten osallisuuden ja vapaaehtoistyön palautumiseen koronarajoitusten jäljiltä.
- Autamme seurakuntia kehittämään digitaalista työtä, palveluja ja viestintää entistä yhteisöllisemmäksi ja vuorovaikutteisemmäksi.
- Nostamme esiin työhyvinvointiin liittyviä näkökulmia ja tuemme eri tavoin työyhteisöjen palautumista koronakriisistä. Järjestämme seurakuntien työntekijöille hiljaisuuden retriittejä Haapaniemen hiippakuntakartanossa.

2. Polku-toimintamallin vakiinnuttaminen

- Polku on kutsu elää todeksi toimintakulttuuria, jossa seurakunta on sen jäsenet, luottamushenkilöt ja työntekijät yhdessä. Kannustamme seurakuntia Polku-toimintamallin käyttöönottoon.
- Vahvistamme kirkkoherrojen ja työyhteisökonsulttien Polku-osaamista. Luomme Polku-konsulttien verkoston.

3. Diakonian juhluvuosi 2022

- Tuemme seurakuntia lähimmäisenrakkauden toteuttamisessa koulutusten, konsultointien ja yhteisen kehittämisen kautta.
- Nostamme esiin diakonisia teemoja ja teemme diakoniaa näkyväksi uutiskirje Lehtisessä, synodaalikokouksessa, starttipäivissä, eri verkostoissa ja julkisessa keskustelussa.
- Ylläpidämme toivon näkökulmaa kaikessa työssämme.

4. Hyvän hallintokulttuurin edistäminen

- Järjestämme piispantarkastukset Keuruun, Kuortaneen, Laihian ja Alavuden seurakunnissa.
- Tuemme seurakuntia seurakuntavaalien järjestämisessä ja uusien luottamushenkilöiden kouluttamisessa sekä rovastikunnallisten luottamushenkilöverkostojen synnyttämisessä.
- Analysoimme seurakuntien kanssa soteuudistuksen vaikutuksia seurakuntien kumppanuuksiin ja pyrimme turvaamaan kirkon työn edellytykset muutosten keskellä.

Talousarvio vuodelle 2022

Tuomiokapituli on osa kirkon keskusrahaston talouden kokonaisuutta. Käytännössä tuomiokapitulin toiminta käsittää kaksi kustannuspaikkaa, joista toiselle kohdennetaan toiminnasta aiheutuneet kustannukset ja toiselle toimitiloista aiheutuneet kustannukset.

Vuodelle 2022 kirkkohallitus esittää tuomiokapitulien toimintamäärärahoihin 3 %:n euron leikkausta.

Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulin talouskehys toiminnalle vuodelle 2022 on alustavan esityksen mukaan oli 1 217 059 euroa. Kirkkohallitus määrittää kehysten, jonka perusteella talousarvio laaditaan hiippakuntavaltuustolle käsiteltäväksi ja kirkolliskokoukselle vahvistettavaksi.

Kehys on tarkoitettu tuomiokapitulin toiminnasta aiheutuvien kustannusten kattamiseen. Toimitiloista aiheutuvat kustannukset korvataan toteutuneen mukaisesti.

Kehyksen lisäksi tuomiokapituli voi saada lisätulojen koulutusten järjestämisestä.

Koronan vaikutukset vaikeuttavat talousarvion laadintaa. Pandemiaa edeltävänä aikana palkkojen jälkeen suurin menoerä olivat matkustamiseen liittyvät kustannukset. Varmuudella voidaan todeta, että työnteon tavat tulevat muuttumaan siten, että merkittävä osa matkustamisesta jäänee jatkossa pois. Tämä auttaa merkittävästi tuomiokapituliin kohdistuvien säästötavoitteiden saavuttamisessa.

Kirkon keskusrahastoa johtavan kirkkoneuvos Tuohimäen kanssa on neuvoteltu piispan vaihdosta aiheutuvien kulujen kattamisesta Lapuan hiippakunnan osalta, mutta myös piispanvaihdoksiin laajemmin liittyen. Kirkon keskusrahasto on varaa 50 000 euron määrärahan piispan vaihdosta aiheutuvien kulujen kattamiseen.

Kirkkohallitus on tekemässä aiesopimuksen Seinäjoen seurakunnan kanssa toimitilojen vuokraamisesta Lapuan tuomiokapitulille Lakeuden ristin yhteydessä olevasta virastorakennuksesta.

Hankkeen suunnittelu on käynnissä ja alkuperäisen tavoitteen mukaan muutto tapahtuisi syksyn 2022 aikana. Muutosta aiheutuvat kustannukset, sekä siihen liittyvät materiaalikustannukset on arvioitu noin 30 000 euroon.

Keskusrahaston talousarviossa varataan erikseen määräraha tämänkaltaisiin hankkeisiin, ja sitä esitetään erikseen muusta budjetoinnista.

Kokonaisuutena arvioiden nyt esitetty 3 %:n leikkaus ei merkittävästi vaikeuta tuomiokapitulin toimintaa, sillä kustannusrakennetta on sopeutettu tasaisesti viime vuosina.

Tuomiokapitulin esitys

Hiippakuntavaltuusto päättää esittää kirkolliskokoukselle Lapuan hiippakunnan

1. toimintasuunnitelman 2022 hyväksyttäväksi,
2. taloussuunnitelman vuosille 2022 - 2024 ja siihen liittyvän v. 2022 talousarvioesityksen hyväksyttäväksi.

Päätös Päätettiin esityksen mukaisesti.

8 § Kirkon työmarkkinalaitoksen valtuuskunta

Kirkon työmarkkinalaitoksen nykyisen valtuuskunnan toimikausi päättyy 31.12.2021. Hiippakuntavaltuuston tulee kirkkojärjestyksen 22 luvun 13 §:n mukaan asettaa ehdolle neljä henkilöä valtuuskunnan jäsenten ja varajäsenten vaalia varten. Ehdolle on asetettava sekä miehiä että naisia.

Kirkkojärjestyksen 22 luvun 13 §:n mukaan täysistunto valitsee kirkon työmarkkinalaitoksen valtuuskuntaan jokaisesta hiippakunnasta yhden jäsenen ja varajäsenen hiippakuntavaltuuston tekemän ehdollepanon perusteella. Kirkon työmarkkinalaitoksen valtuuskunnan tehtävistä on säädetty kirkkolain 22 luvun 14 §:ssä ja määrätty valtuuskunnan johtosäännöllä.

Kirkkojärjestyksen mukaan valtuuskuntaan voidaan valita henkilö,

- joka tuntee palvelussuhteen ehtoja ja edustaa työnantajatahoa ja
- jolla on kirkkolain 23 luvun 2 §:n mukainen vaalikelpoisuus seurakunnan luottamustoimeen ja
- joka on antanut suostumuksensa tehtävään.

Vaalikelpoinen valtuuskuntaan ei ole evankelisluterilaista kirkkoa koskevan virkaja työehtosopimuksen allekirjoittajajärjestöön tai sen jäsenjärjestöön luottamushenkilö- tai pysyväisluonteisessa palvelussuhteessa oleva henkilö ja tämän puolis.

Kirkkojärjestyksen 22 luvun 14 §:n mukaan käsiteltäessä hiippakuntavaltuustossa ja kirkkohallituksessa kirkon työmarkkinalaitoksen valtuuskunnan jäsenten ja varajäsenten ehdollepanoa ja vaalia käsittelyyn ja päätöksentekoon ottavat osaa vain

ne jäsenet, joiden palvelussuhteen ehtoja ei koske kirkon virkaehtosopimus eikä kirkon työehtosopimus.

Tuomiokapitulin esitys

Hiippakuntavaltuusto päättää hiippakunnan ehdokkaista kirkon työmarkkina-
laitoksen valtuuskuntaan.

Päätös

Merkittiin pöytäkirjaan, että asian käsittelyyn osallistuivat Nissinen Eino, Kärki Jenny, Kalliovalkama Elina, Kattelus-Kilpeläinen Piia, Koivuniemi Tuomas, Muhonen Siiri, Niemelä Liisi, Palola Heikki, Pekkarinen Raija, Puhalainen Erkki, Sippola Eija, Tukeva Erkki ja Kela Mari. Muut poistuivat kokoushuoneesta.

Merkittiin pöytäkirjaan, että tämän asiakohdan aikana pöytäkirjan pitäjänä toimi Jenny Kärki.

Keskustelun aikana Erkki Puhalainen esitti Heikki Palolaa, Raija Pekkarinen Eino Nissistä, Heikki Palola Elina Kalliovalkamaa, Tuomas Koivuniemi Piia Kattelus-Kilpeläistä, Tuomas Koivuniemi Eija Sippolaa ja Mari Kela Siiri Muhosta. Siiri Muhonen ei antanut suostumustaan tehtävään.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että ehdotettuja on enemmän kuin valittavia, joten on suoritettava vaali.

Puheenjohtaja kutsui Tapio Moision ja Suvi Lehtimäen avustamaan vaalissa.

Vaalissa ääniä annettiin seuraavasti:

Eino Nissinen	11 ääntä
Heikki Palola	10 ääntä
Elina Kalliovalkama	9 ääntä
Eija Sippola	7 ääntä
Piia Kattelus-Kilpeläinen	3 ääntä

Hiippakuntavaltuusto päätti asettaa Lapuan hiippakunnasta Kirkon työmarkkina-
laitoksen valtuuskuntaan ehdolle Eino Nissisen, Heikki Palolan, Elina Kalliovalka-
man ja Eija Sippolan

9 § Muut esille otettavat asiat / tiedotusasiat

- Kuultiin kirkon työmarkkinalaitoksen kuulumiset

Päätös   Merkittiin tiedoksi

10 §   Kokouksen päätös

Piispa Peura piti iltahartauden ja puheenjohtaja päätti kokouksen klo 19.30.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Eino Nissinen
puheenjohtaja

Tuomas Hemminki
sihteeri

Jenny Kärki
sihteeri 8 §

Pöytäkirjan tarkastajat

Eija Sippola

Tapio Moisio